

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

№ 3/2026

Дефенс Сіті: оподаткування та пільги для підприємств оборонно-промислового комплексу

Цей інформаційний лист присвячено питанням, що стосуються окремих змін в оподаткуванні, внесених Законом України від 21 серпня 2025 року № 4577-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу» (далі – Закон № 4577), який набрав чинності з 05 жовтня 2025 року.

Законом № 4577 передбачено створення системи заходів державної підтримки для підприємств оборонно-промислового комплексу (далі – ОПК).

Цей лист має інформаційний характер та не є індивідуальною податковою консультацією, оскільки не базується на особливостях фактичних обставин операцій конкретного платника податку. Інформаційний лист ґрунтується на положеннях чинного законодавства України та практики його застосування, які можуть змінитися в майбутньому.

Кожен платник податку у порядку, визначеному статтею 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), може звернутися до контролюючого органу з наведенням фактичних обставин операцій та наданням відповідних матеріалів для отримання індивідуальної податкової консультації.

ДЕФЕНС СІТІ

Ініціатива Дефенс Сіті – новий, правовий режим підтримки ОПК в Україні, який передбачає створення особливо сприятливих умов для розвитку галузі до 01 січня 2036 року або до вступу України до ЄС, запроваджена Законом № 4577.

Основні аспекти нововведень:

- реєстр резидентів Дефенс Сіті вестиме Міністерство оборони України;
- ці підприємства мають право на 10-річні податкові та інші пільги. Податкова свобода, яка стимулює постійне оновлення: звільнення від податку на прибуток (за умови реінвестування), а також від земельного податку, податку на нерухоме майно й екологічного податку;
- гнучкі фінансові вимоги: мінімально 75 відс. кваліфікованого доходу (50 відс. для літакобудування), що відкриває доступ до режиму широкому колу підприємств;
- спрощені митні процедури та контроль експорту товарів; особливий валютний режим, визначений Національним банком України для резидентів;
- добровільний підхід до релокації, забезпечення максимального комфорту для бізнесу;
- запроваджено механізм оподаткування податком на прибуток підприємств операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів для юридичних осіб – платників єдиного податку четвертої групи.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Правовий режим Дефенс Сіті встановлено Законом № 4577, яким внесено зміни до Закону України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII «Про національну безпеку України» (далі – Закон № 2469).

Формування та реалізацію державної політики щодо правового режиму Дефенс Сіті, прийняття рішення про надання, припинення, втрату статусу резидента Дефенс Сіті, контроль за дотриманням резидентами Дефенс Сіті вимог, а також інші повноваження, передбачені Законом № 2469, здійснює Міністерство оборони України.

Вимоги до резидента Дефенс Сіті встановлено статтею 36 Закону № 2469.

Резидент Дефенс Сіті – це юридична особа, якій відповідно до Закону № 2469 надано статус резидента Дефенс Сіті та яка згідно з інформацією, що міститься у реєстрі Дефенс Сіті, продовжує перебувати у такому статусі (прим. 1).

Отримання статусу резидента Дефенс Сіті є добровільним. Отож, для його отримання юридична особа звертається до Міністерства оборони України із заявою про надання статусу резидента Дефенс Сіті в порядку, встановленому Законом № 2469 та **набуває** його **з дня прийняття** Міністерством оборони України **рішення про надання статусу резидента Дефенс Сіті** та **внесення** відповідного запису **до реєстру** Дефенс Сіті.

Статус резидента Дефенс Сіті припиняється/втрачається з дня внесення відповідного запису до реєстру Дефенс Сіті, але не пізніше дня завершення строку дії правового режиму Дефенс Сіті.

Спеціальні умови оподаткування до резидента Дефенс Сіті, дата початку і дата припинення їх застосування визначаються Кодексом.

Податкові пільги для резидентів Дефенс Сіті встановлено підрозділом 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу (пункт 76).

Так, тимчасово, до 01 січня 2036 року, але не пізніше року вступу України до Європейського Союзу передбачено такі податкові преференції для резидентів Дефенс Сіті, зокрема:

- звільнення від сплати податку на прибуток підприємств за умови реінвестування прибутку протягом наступного року (на створення чи переоснащення матеріально-технічної бази, збільшення обсягу виробництва, впровадження новітніх технологій тощо) та без права виплати дивідендів (крім дивідендів на користь держави);
- звільнення від сплати земельного податку;
- звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
- звільнення від сплати екологічного податку.

[1] Частина 1 статті 37 Закону України «Про національну безпеку України»

Слід зазначити, що Кабінет Міністрів України постановою від 17.12.2025 № 1745 «Деякі питання правового режиму Дефенс Сіті» (далі – Порядок № 1745) затвердив:

Порядок ведення реєстру Дефенс Сіті;

Порядок подання та розгляду заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті;

Порядок здійснення контролю за використанням звільненого від оподаткування прибутку резидента Дефенс Сіті на розвиток його діяльності;

Методику розрахунку кваліфікованого доходу;

Порядок обмеження доступу до публічних електронних реєстрів у частині інформації (відомостей) про резидентів Дефенс Сіті;

Порядок подання та розгляду звіту про відповідність резидента Дефенс Сіті.

II. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Вимоги для права на пільгу

Застосування пільгових правил оподаткування допускається протягом строку застосування передбаченого пунктом 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу звільнення від оподаткування, за умови одночасного виконання таких вимог:

- 1) платник податку має статус резидента Дефенс Сіті;
- 2) платник податку не є резидентом Дія Сіті;
- 3) платник податку не нараховує і не виплачує дивіденди (прирівняні до них платежі) на користь власників корпоративних прав, крім випадків, якщо дивіденди (прирівняні до них платежі) підлягають сплаті до державного бюджету або якщо власниками корпоративних прав є державні підприємства, установи, організації або господарські товариства, 100 відс. акцій (часток) яких належать державі або іншому господарському товариству, 100 відс. акцій (часток) якого належать державі;
- 4) відсутні встановлені факти порушення платником податків податкових обов'язків щодо подання звітності та/або документів (повідомлень), передбачених статтями 39 і 39 прим. 2 Кодексу.

Заява про застосування пільги

Підприємство – резидент Дефенс Сіті при відповідності умовам надання пільги для застосування права на звільнення від оподаткування прибутку платника податку на прибуток **обов'язково подає до контролюючого органу заяву.**

Заява про звільнення від оподаткування прибутку подається платником податку **у довільній формі** до контролюючого органу **за місцем реєстрації** такого платника податку у порядку, визначеному пунктом 42.4 статті 42 Кодексу.

***Нагадаємо,** що відповідно до пункту 42.4 статті 42 Кодексу платники податків, які подають звітність в електронній формі та/або пройшли електронну ідентифікацію онлайн в електронному кабінеті, можуть здійснювати листування з контролюючими органами засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».*

Якщо за результатами розгляду заяви встановлено, що платник податку не має статусу резидента Дефенс Сіті, є резидентом Дія Сіті або якщо під час подання заяви не дотримано порядок, встановлений зазначеним пунктом, то контролюючий орган відмовляє у задоволенні заяви про звільнення від оподаткування прибутку.

У разі **якщо** контролюючим органом **протягом 10 робочих днів** з дня отримання заяви про звільнення від оподаткування прибутку **не надано відмову у застосуванні** такого **звільнення, така заява вважається прийнятою.** Повідомлення про відмову у наданні звільнення від оподаткування прибутку надається платнику податку контролюючим органом у порядку, визначеному пунктом 42.4 статті 42 Кодексу.

Період дії пільги

Пільга застосовується, починаючи з першого числа першого місяця наступного календарного кварталу після подання платником податку – резидентом Дефенс Сіті заяви про звільнення від оподаткування прибутку і до першого числа першого місяця податкового (звітного) періоду, в якому право на застосування такого звільнення буде припинено з підстав, передбачених підпунктом 76.1 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу. Заява про звільнення від оподаткування прибутку може бути подана резидентом Дефенс Сіті один раз протягом строку перебування його у такому статусі.

Розглянемо на прикладах:

Приклад 1

Підприємство набуло статусу резидента Дефенс Сіті у листопаді 2025 року та у тому ж місяці до податкового органу подало заяву про отримання пільги. Право на пільгу зазначений резидент Дефенс Сіті отримує, починаючи з першого числа першого місяця наступного календарного кварталу після подання ним заяви про звільнення від оподаткування прибутку, тобто вже з 1 січня 2026 року.

Приклад 2

Підприємство набуло статусу резидента Дефенс Сіті у червні 2026 року, але заяву про отримання пільги до податкового органу подало у серпні 2026 року. У цьому випадку право на пільгу зазначений резидент Дефенс Сіті отримує, починаючи з 1 жовтня 2026 року.

Приклад 3

Підприємство набуло статусу резидента Дефенс Сіті у грудні 2025 року та подало до податкового органу заяву про отримання пільги з податку на прибуток. Однак, цьому платнику було відмовлено у праві на застосування пільги з підстав, визначених у Кодексі (є резидентом Дія Сіті). Такий резидент Дефенс Сіті не має права на звільнення від оподаткування прибутку.

Приклад 4.

Підприємство – резидент Дефенс Сіті (набуло статус у лютому 2026 року) набуло право на пільгу з податку на прибуток згідно з поданою заявою з 1 квітня 2026 року. Це підприємство позбавлено статусу резидента Дефенс Сіті у березні 2027 року. У цьому випадку право на пільгу для такого підприємства діє з 1 квітня 2026 року до 1 січня 2027 року.

Податковими (звітними) періодами з податку на прибуток підприємств є календарні квартал, півріччя, три квартали, рік. При цьому податкова декларація розраховується наростаючим підсумком.

N.B!!! Платники податку – резиденти Дефенс Сіті не можуть застосовувати виключно річний податковий (звітний) період.

Отже, положення пункту 137.5 статті 137 Кодексу щодо базового звітного періоду до резидентів Дефенс Сіті, що застосовують зазначену пільгу, не застосовуються.

Напрями використання звільнених від оподаткування коштів

Прибуток, звільнений від оподаткування, спрямовується на розвиток діяльності резидента Дефенс Сіті не пізніше 31 грудня календарного року, наступного за податковим (звітним) роком, за такими напрямками:

- створення або переоснащення матеріально-технічної бази;
- створення, придбання, модернізація, відновлення, ремонт, переоснащення основних засобів, включно з будівництвом виробничих та технологічних споруд,
- удосконалення технологічних та виробничих процесів;
- впровадження новітніх технологій, придбання прав на об'єкти інтелектуальної власності для виконання державного контракту (договору) оборонних закупівель;
- витрати на дослідження, виготовлення нових зразків озброєння та військової техніки або їх частин;
- придбання корпоративних прав (у тому числі шляхом формування статутного капіталу) суб'єктів господарювання ОПК (за умови що емітент корпоративних прав не нараховує і не виплачує дивіденди (прирівняні до них платежі) на користь усіх власників корпоративних прав протягом строку застосування резидентом Дефенс Сіті звільнення від оподаткування прибутку).

Спрямування звільненого від оподаткування прибутку **за іншими напрямками**, у тому числі на виплату дивідендів, **вважається нецільовим використанням** звільненого від оподаткування прибутку (прим. 2).

Якщо резидентом Дефенс Сіті не використано звільнений від оподаткування прибуток або його частину відповідно до визначених напрямів до 31 грудня календарного року, наступного за податковим (звітним) роком, платник податку **зобов'язаний нарахувати та сплатити податкове зобов'язання** з податку на прибуток підприємств за результатами податкового (звітного) періоду, на який припадає граничний строк використання звільненого від оподаткування прибутку або його частини, на невикористану його частину у загальному порядку.

[2] Порядок здійснення контролю за використанням звільненого від оподаткування прибутку резидента Дефенс Сіті на розвиток його діяльності затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.12.2025 № 1745

Добровільна відмова від пільгового режиму

Платник податку – резидент Дефенс Сіті, звільнений від оподаткування прибутку, може за власним бажанням подати заяву про припинення звільнення від оподаткування прибутку, але не раніше ніж після завершення наступного календарного року після початку використання права на застосування звільнення.

Заява про припинення звільнення від оподаткування прибутку подається до контролюючого органу за місцем реєстрації такого платника податку не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку року, з якого платник податку – резидент Дефенс Сіті планує відмовитися від застосування звільнення від оподаткування прибутку.

У разі припинення статусу резидента Дефенс Сіті на підставі заяви про припинення статусу резидента Дефенс Сіті або у разі подання заяви про припинення звільнення від оподаткування прибутку без припинення статусу резидента Дефенс Сіті такий платник податку зобов'язаний за підсумками податкового (звітного) періоду, в якому він подав відповідну заяву, визначити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств у загальному порядку, а також за наявності частини невикористаного звільненого від оподаткування прибутку нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств на таку частину звільненого від оподаткування прибутку, строк використання якого не закінчився станом на дату подання відповідної заяви.

N.B!!! Платник податку – резидент Дефенс Сіті, звільнений від оподаткування прибутку, **не може відмовитись від застосування пільги в середині року.**

Втрата статусу резидента Дефенс Сіті

У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті або порушення передбачених пунктом 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу вимог (крім порушення вимоги про використання звільненого від оподаткування прибутку до 31 грудня календарного року, наступного за податковим (звітним) роком, наслідки якого визначені абзацом десятим цього підпункту) платник податку втрачає право на звільнення від оподаткування прибутку з першого числа першого місяця податкового (звітного) періоду, в якому відбулися втрата статусу резидента Дефенс Сіті або порушення передбачених цим підпунктом вимог.

При цьому платник податку протягом 30 календарних днів після втрати статусу резидента Дефенс Сіті або не пізніше наступного дня після вчинення порушення передбачених цим підпунктом вимог зобов'язаний подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію з податку на прибуток підприємств, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств та пеню відповідно до норм Кодексу.

Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого числа першого місяця податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті, або вчинено порушення передбачених цим підпунктом вимог. При цьому встановлені статтею 102 Кодексу строки давності не застосовуються.

Питання – відповіді

Питання 1: З якої дати підприємство ОПК, яке набуло статусу резидента Дефенс Сіті 13.10.2025 та, у подальшому, 17.10.2025 подало до податкового органу заяву про отримання пільги, має право на застосування пільгового режиму оподаткування податком на прибуток підприємств?

Відповідь: Це право надається зазначеному резиденту Дефенс Сіті, починаючи з першого числа першого місяця наступного календарного кварталу після подання ним заяви про звільнення від оподаткування прибутку, тобто з 1 січня 2026 року, за умови, що контролюючий орган не надав відмову.

Питання 2: Чи правильно розуміти, що після подання заяви про звільнення від оподаткування прибутку резидент Дефенс Сіті переходить на квартальний звітний період і не може застосовувати виключно річний звітний період?

Відповідь: Для платників податку, визначених підпунктом 76.1 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, податковими (звітними) періодами є календарні квартал, півріччя, три квартали, рік. Платники податку, визначені цим підпунктом, не можуть застосовувати виключно річний податковий (звітний) період.

Питання 3: У якій формі подається заява про звільнення від оподаткування прибутку та чи планується затвердження рекомендованої форми такої заяви?

Відповідь: Офіційного затвердження форми непередбачено, тому заява про звільнення від оподаткування прибутку подається платником податку у довільній формі з обов'язковим зазначенням того, що компанія є дійсним резидентом Дефенс Сіті (з посиланням на положення підпункту 76.1 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу), до контролюючого органу за місцем реєстрації компанії у порядку, визначеному пунктом 42.4 статті 42 цього Кодексу.

Питання 4: Яким чином у декларації з податку на прибуток має відображатися статус резидента Дефенс Сіті?

Відповідь: З метою безпекових обмежень у полі 10 «Особливі відмітки» заголовної частини Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, форма якої затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 зі змінами (далі – Декларація) щодо ідентифікації приналежності платника податку на прибуток до відповідної категорії, не передбачено позначки для платника податку на прибуток підприємств – резидента Дефенс Сіті.

Питання 5: Який код податкової пільги має застосовувати резидент Дефенс Сіті у додатку ПЗ до декларації з податку на прибуток?

Відповідь: Згідно з Довідником податкових пільг, що є втратами доходів бюджету для сум прибутку, що не підлягають оподаткуванню відповідно до пункту 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, застосовується код пільги 11021007.

Питання 6: Підприємство ОПК – платник податку до отримання статусу резидента Дефенс Сіті (з правом на пільгу з податку на прибуток) мало річний дохід, що не перевищує 40 млн грн та подавало річну декларацію. Як платнику слід звітувати, якщо в середині звітного 2026 року (з 01.04.2026) він отримав статус резидента Дефенс Сіті та право на пільгу з податку на прибуток?

Відповідь: Для такого платника податковими (звітними) періодами у 2026 році будуть півріччя, три квартали і рік.

Питання 7: Як має заповнювати декларацію підприємство, яке набуло статусу резидента Дефенс Сіті не з початку року, а протягом звітного періоду?

Відповідь: У рядку 01 Декларації відображається дохід платника податку від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку. У рядку 06 зазначається позитивне значення податку на прибуток підприємств, що розраховується за формулою (рядок 04 – рядок 05ПЗ) x ставка податку /100)).

Прибуток, що звільняється від оподаткування, відображається у Додатку ПЗ.

При цьому в Додатку ПЗ заповнюються Таблиця 1 та Таблиця 2. Показник рядка 05 Таблиці 1 Додатка ПЗ переноситься до рядка 05 ПЗ Декларації.

При цьому слід заповнити додаток ПП до Декларації.

Якщо резидент Дефенс Сіті здійснює контрольовані операції та/або є контролюючою особою для відображення таких об'єктів оподаткування у Декларації передбачено заповнення рядків 06.1 КІК, 06.4, 06.4.1, 06.4.2.

Питання 8: Який порядок заповнення додатку ПП: там відображається сума звільненого від оподаткування податком на прибуток прибутку чи податку?

Відповідь: У Додатку ПП до Декларації відображається інформація про суми отриманих податкових пільг. При цьому в графі 3 Додатку ПП вказується розрахункова сума податку на прибуток, не сплаченого до бюджету у зв'язку з отриманням податкової пільги, яка визначається за ставкою 18 % від суми прибутку, визначеного у рядку 05 Таблиці 1 Додатка ПЗ та вказаного у рядку 05 ПЗ Декларації.

Згідно з Довідником податкових пільг, що є втратами доходів бюджету, для сум прибутку, що не підлягають оподаткуванню відповідно до пункту 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, застосовується код пільги 11021007.

Питання 9: Який саме показник має використовуватися для визначення суми прибутку, що підлягає цільовому використанню: прибуток до оподаткування, чистий прибуток, сума податку на прибуток, яка не сплачується до бюджету, чи інший показник?

Відповідь: Вимога щодо цільового використання коштів за відповідними напрямками, визначена пунктом 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, стосується сум звільненого від оподаткування податком на прибуток підприємств прибутку резидента Дефенс Сіті, визначеного у Декларації.

Тобто для цільового використання коштів використовується показник рядка 05 Додатку ПЗ до рядка 05 ПЗ Декларації – прибуток, що звільняється від оподаткування (додатне значення), який переноситься до рядка 05 ПЗ Декларації.

Питання 10: Чи поширюється вимога цільового використання на весь прибуток резидента Дефенс Сіті, чи лише на прибуток, звільнений від оподаткування відповідно до пункту 76 підрозділу 10 розділу XX Кодексу?

Відповідь: Прибуток платника податку – резидента Дефенс Сіті, отриманий від усіх видів діяльності, звільняється від оподаткування податком на прибуток підприємств за умови спрямування його на розвиток за визначеними Кодексом напрямками.

Питання 11: Чи правильно розуміти, що вимога цільового використання не стосується прибутку, який не підпадає під звільнення або оподатковується у загальному порядку?

Відповідь: Під звільнення підпадає весь прибуток від усіх видів діяльності платника податку – резидента Дефенс Сіті.

Питання 12: Яка дата вважається датою цільового використання звільненого від оподаткування прибутку: дата оплати, дата передоплати, дата отримання товарів, дата підписання актів виконаних робіт, дата введення активу в експлуатацію чи інша дата?

Відповідь: Відповідно до пункту 44.1 статті 44 Кодексу для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів та інформації, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Відповідно до Порядку № 1745 прибуток вважається використаним після фактичного спрямування коштів резидента Дефенс Сіті на цілі, визначені законодавством та зазначеним Порядком, що підтверджується, зокрема, документами щодо здійснення попередньої оплати або оплати за відповідним договором.

У разі повернення попередньої оплати, здійсненої за рахунок прибутку, відповідні кошти вважаються такими, що не були використані за цільовим призначенням до моменту їх повторного документально підтвердженого спрямування на цілі, визначені підпунктом 76.1 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Резидент Дефенс Сіті протягом 30 календарних днів з дати повернення коштів попередньої оплати має право здійснити у поточному податковому (звітному) періоді іншу попередню оплату за цільовим напрямом, підтвердивши це відповідними документами.

Бухгалтерський облік та фінансова звітність підприємства повинні ґрунтуватися, зокрема, на принципі нарахування, за яким доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів.

Таким чином, датою цільового використання звільненого від оподаткування прибутку може бути дата отримання обладнання, матеріалів (виконання робіт, надання послуг) або дата здійснення попередньої оплати обладнання, матеріалів (робіт, послуг).

Також повідомляємо, що залежно від змісту та умов відповідної господарської операції, фактичне спрямування коштів та їх використання можуть підтверджуватися, зокрема, документами щодо здійснення попередньої оплати або оплати за відповідним договором, первинними документами щодо отримання товарів, виконання робіт, документами щодо введення активу в експлуатацію, а також іншими документами та інформацією, передбаченими законодавством.

Водночас відповідність використання звільненого від оподаткування прибутку конкретному напрямку, визначеному підпунктом 76.1 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX Кодексу, встановлюється на підставі сукупності документів та інформації щодо відповідної господарської операції з урахуванням вимог законодавства.

Питання 13: Чи планується внесення змін до форми декларації з податку на прибуток або її додатків для окремого відображення пільги резидентів Дефенс Сіті?

Відповідь: Ні, не планується. Пільга відображається в додатку ПП до Декларації з кодом 11021007.

Питання 14: При визначенні обсягу цільового використання прибутку витрати враховуються з ПДВ чи без ПДВ?

Відповідь: При розрахунку цільового використання (реінвестування) звільненого від оподаткування прибутку, який спрямовується виключно на визначені Кодексом цілі, враховуються суми сплаченого ПДВ в операціях з придбання обладнання, матеріалів, робіт та послуг, які фінансуються за рахунок звільненого прибутку.

Питання 15: Підприємство ОПК, що застосовувало пільговий режим оподаткування податком на прибуток з 01.01.2026, Міністерство оборони України з певних причин з 15.05.2026 виключило з реєстру резидентів Дефенс Сіті. Як звітувати такому платнику з податку на прибуток, якщо у 2025 році його дохід не досягав 40 млн гривень?

Відповідь: Платник податку втрачає право на звільнення від оподаткування прибутку з першого числа першого місяця податкового (звітного) періоду, в якому відбулася втрата статусу резидента Дефенс Сіті.

Такий платник податку у 2026 році звітує таким чином: подає декларації з податку на прибуток підприємств **за I квартал у пільговому режимі оподаткування та за звітний рік, у якій, починаючи з 01.01.2026**, декларує показники у загальному режимі оподаткування (без застосування звільнення від оподаткування).

При цьому цей платник протягом 30 календарних днів після втрати статусу резидента Дефенс Сіті має подати уточнюючу податкову декларацію з податку на прибуток підприємств за I квартал 2026 року, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств та пеню за цей період.

Питання 16: Підприємство ОПК – резидент Дефенс Сіті у деклараціях за I квартал, півріччя, три квартали та 2026 рік задекларувало пільгу з податку на прибуток. Який термін для використання пільгових коштів?

Відповідь: Такі кошти необхідно використати не пізніше 31 грудня 2027 року.

Якщо до цієї дати кошти не використані, платник податку зобов'язаний нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств за результатами 2027 року на суму невикористаних коштів у загальному порядку.

Питання 17: Підприємство ОПК отримало статус резидента Дефенс Сіті та за результатами 2025 року планує виплатити у 2026 році дивіденди своїм учасникам. Чи має право такий резидент Дефенс Сіті на звільнення від оподаткування прибутку підприємств у 2026 році? Якщо так, то за яких умов?

Відповідь: Для надання однозначної відповіді слід розуміти, під який із двох випадків, передбачених законодавцем, підпадає ситуація підприємства ОПК.

При цьому формування та реалізацію державної політики щодо правового режиму Дефенс Сіті, прийняття рішення про надання, припинення, втрату статусу резидента Дефенс Сіті, контроль за дотриманням резидентами Дефенс Сіті відповідних вимог, а також інші повноваження, передбачені Законом України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII «Про національну безпеку України», здійснює Міністерство оборони України.

I. Перший випадок.

Ні, не матиме права на пільгу, якщо підприємство ОПК отримало статус резидента Дефенс Сіті та за результатами 2025 року нараховує та виплачує у 2026 році дивіденди своїм учасникам.

II. Другий випадок.

Так, матиме, але за умови сплати дивідендів (прирівняних до них платежів) до державного бюджету або

якщо власниками корпоративних прав є державні підприємства, установи, організації або господарські товариства, 100 відс. акцій (часток) яких належать державі або іншому господарському товариству, 100 відс. акцій (часток) якого належать державі.

Тож, таке право платник податку отримує, якщо ним буде виконуватись одна з обов'язкових вимог – платник податку не нараховує і не виплачує дивіденди (прирівняні до них платежі) **на користь власників корпоративних прав (крім держави).**

Питання 18: Чи має право резидент Дефенс Сіті, який застосовує пільгу з податку на прибуток, заявляти бюджетне відшкодування ПДВ за операціями з придбання обладнання, матеріалів, робіт або послуг, які фінансуються за рахунок звільненого прибутку?

Відповідь: Відповідно до Кодексу, звільнення від оподаткування прибутку підприємства – резидента Дефенс Сіті є окремою преференцією з податку на прибуток підприємств. Воно діє за умови цільового реінвестування таких коштів у розвиток власної діяльності (оновлення матеріально-технічної бази, модернізацію тощо).

Порядок формування податкового кредиту та заявлення бюджетного відшкодування ПДВ регулюється розділом V, підрозділами 2 та 10 розділу XX Кодексу і діє незалежно від наявності у платника пільг з інших податків.

Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), та строки проведення розрахунків регламентується статтею 200 розділу V Кодексу.

Пунктом 200.4 статті 200 розділу V Кодексу визначено, що при від'ємному значенні суми, розрахованої згідно з пунктом 200.1 статті 200 розділу V Кодексу, така сума, зокрема, підлягає бюджетному відшкодуванню за заявою платника у сумі податку, фактично сплаченій отримувачем товарів / послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам таких товарів / послуг або до Державного бюджету України, в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200 прим. 1. 3 статті 200 прим. 1 розділу V Кодексу на момент отримання контролюючим органом податкової декларації, на відповідний рахунок платника податку в банку / небанківському надавачу платіжних послуг та/або у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету.

Обов'язковою умовою при поверненні сум бюджетного відшкодування ПДВ є сплата включених до податкового кредиту сум податку отримувачем товарів / послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам таких товарів / послуг або до Державного бюджету України з рахунку платника – отримувача таких товарів / послуг.

Використання звільненого від оподаткування прибутку резидента Дефенс Сіті, який акумулюється на рахунку такого платника, для купівлі обладнання, матеріалів чи послуг не позбавляє підприємство права на бюджетне відшкодування ПДВ, якщо дотримано загальних вимог статті 200 розділу V Кодексу.

Отже, за умови дотримання всіх обов'язкових вимог передбачених законодавством, платники податку, в тому числі резиденти Дефенс Сіті, які мають право на бюджетне відшкодування відповідно до статті 200 розділу V Кодексу та подали заяву про повернення суми бюджетного відшкодування ПДВ, отримують таке бюджетне відшкодування в разі узгодження контролюючим органом заявленої суми бюджетного відшкодування за результатами перевірки, що проводяться відповідно до Кодексу в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200 прим. 1. 3 статті 200 прим. 1 розділу V Кодексу.

Питання 19: Які види перевірок можуть проводитися щодо резидентів Дефенс Сіті та чи встановлено окрему періодичність їх проведення?

Відповідь: Контролюючі органи мають право проводити щодо резидентів Дефенс Сіті перевірки у порядку та на підставах, визначених Кодексом.

Відповідно до пункту 75.1 статті 75 Кодексу контролюючі органи мають право проводити камеральні, документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні) та фактичні перевірки. Види, підстави та порядок проведення таких перевірок визначаються у Кодексі.

Законом № 4577 окремої періодичності проведення податкових перевірок резидентів Дефенс Сіті не встановлено. Такі перевірки проводяться у загальному порядку, визначеному Кодексом, за наявності встановлених ним підстав та з дотриманням умов проведення відповідного виду перевірки.

Питання 20: Як під час проведення перевірок резидентів Дефенс Сіті враховуються вимоги щодо інформації з обмеженим доступом?

Відповідь: Під час проведення перевірок резидентів Дефенс Сіті доступ до документів та інформації, що належать до предмета перевірки та містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється з урахуванням категорії такої інформації та відповідно до встановленого законодавством порядку доступу до неї та її захисту.

Питання 21: Чи встановлено особливості реалізації повноважень посадових осіб контролюючих органів під час проведення перевірок резидентів Дефенс Сіті, зокрема щодо доступу до виробничих, складських та інших приміщень?

Відповідь: Окремих особливостей реалізації повноважень посадових осіб контролюючих органів під час проведення перевірок резидентів Дефенс Сіті законодавством не встановлено. Права посадових осіб контролюючих органів, підстави, умови та порядок реалізації таких повноважень визначено Кодексом.

У разі якщо законодавством встановлено спеціальний режим доступу до виробничих, складських та інших приміщень, відповідні повноваження реалізуються з урахуванням вимог законодавства, що регулює такий режим доступу.

Питання 22: Який порядок взаємодії ДПС та Міноборони у разі порушення встановлених законом вимог щодо напрямів використання, нецільового використання звільненого від оподаткування прибутку?

Відповідь: Взаємодія ДПС та Міноборони з питань контролю за використанням звільненого від оподаткування прибутку резидента Дефенс Сіті здійснюється з урахуванням вимог Закону № 2469 та Порядку № 1745.

У випадках, передбачених законодавством, ДПС надає Міноборони інформацію про порушення встановлених законом вимог щодо напрямів використання, нецільового використання звільненого від оподаткування прибутку, визначених пунктом 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Питання 23: Чи має резидент Дефенс Сіті можливість надати пояснення та додаткові документи до прийняття податкового повідомлення-рішення?

Відповідь: Так. Під час здійснення податкового контролю резидент Дефенс Сіті користується правами та виконує обов'язки платника податків, передбачені Кодексом.

Відповідно до підпункту 17.1.6 пункту 17.1 статті 17 Кодексу платник податків має право надавати контролюючим органам пояснення з питань, що виникають під час перевірок та стосуються предмета перевірки.

Водночас у випадках, передбачених Кодексом, платник податків має право подавати документи, що підтверджують показники податкової звітності.

Згідно з пунктом 85.2 статті 85 Кодексу платник податків зобов'язаний надати посадовим особам контролюючого органу документи, що належать або пов'язані з предметом перевірки, у порядку та строки, визначені Кодексом.

У разі незгоди з висновками перевірки платник податків має право подати заперечення, додаткові документи та пояснення у порядку та строки, визначені пунктом 86.7 статті 86 Кодексу.

Таким чином, резидент Дефенс Сіті має можливість надати пояснення та додаткові документи під час проведення перевірки, а у разі незгоди з її висновками – заперечення, додаткові документи та пояснення, які розглядаються контролюючим органом у порядку, визначеному Кодексом, до прийняття податкового повідомлення – рішення.

Контрольовані операції

Якщо платник податку здійснює контрольовані операції, визначені статтею 39 Кодексу, об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, визначається окремо на рівні:

- ▶ перевищення ціни, визначеної за принципом «витягнутої руки», над договірною (контрактною) вартістю (вартістю, за якою відповідна операція має відобразитися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) реалізованих товарів (робіт, послуг);
- ▶ перевищення договірної (контрактної) вартості (вартості, за якою відповідна операція має відобразитися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом «витягнутої руки».

Ці положення не застосовуються у разі здійснення контрольованих операцій, предметом яких є товари, роботи або послуги, що можуть бути реалізовані, виконані або надані виключно єдиним виробником, постачальником або виконавцем, включаючи випадки, якщо такий виробник, постачальник або виконавець має статус суб'єкта природної монополії відповідно до законодавства країни його реєстрації або норм міжнародного права. Передбачене цим абзацом виключення не застосовується до операцій між пов'язаними особами.

Обов'язок доведення статусу єдиного виробника, постачальника або виконавця, а також статусу суб'єкта природної монополії покладається на платника податку. Відповідне підтвердження повинно бути надано у складі документації з трансфертного ціноутворення або на письмовий запит контролюючого органу.

Питання 1: В яких рядках Декларації платники податку – резиденти Дефенс Сіті відображатимуть суми перевищення ціни, визначеної за принципом «витягнутої руки», над договірною (контрактною) вартістю реалізованих товарів (робіт, послуг), договірної (контрактної) вартості придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом «витягнутої руки» при здійсненні контрольованих операцій платником податку?

Відповідь: Платники податку – резиденти Дефенс Сіті відображатимуть:

суму перевищення ціни, визначеної за принципом «витягнутої руки», над договірною (контрактною) вартістю реалізованих товарів (робіт, послуг) при здійсненні контрольованих операцій платником податку у рядку 06.4.1 Декларації;

суму перевищення договірної (контрактної) вартості придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом «витягнутої руки» при здійсненні контрольованих операцій платником податку у рядку 06.4.2 Декларації.

У рядку 06.4 Декларації відображатиметься податок на прибуток з об'єктів оподаткування, визначених окремо ((позитивне значення) (рядок 06.4.1 + рядок 06.4.2) x ставка податку (18%)/100).

Питання 2: У зв'язку з певною специфікою діяльності резидентами Дефенс Сіті чи існують виключення (окремі правила) для контрольованих операцій?

Відповідь: Так. Вимоги щодо визначення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою для контрольованих операцій, не застосовуються у випадку, якщо, предметом таких операцій є товари, роботи або послуги, що можуть бути реалізовані, виконані або надані виключно єдиним виробником, постачальником або виконавцем, включаючи випадки, коли такий виробник, постачальник має статус суб'єкта природної монополії відповідно до законодавства країни його реєстрації або міжнародного права. Але це виключення не застосовується до операцій між пов'язаними особами.

Питання 3: На кого покладено обов'язок доведення статусу єдиного виробника, постачальника або виконавця, а також статусу суб'єкта природної монополії?

Відповідь: Обов'язок доведення покладається на платника податків. Відповідне підтвердження має бути надане у складі документації з трансфертного ціноутворення або на письмовий запит контролюючого органу, надісланий відповідно до підпункту 73.3.1 пункту 73.3 статті 73 Кодексу.

Контрольовані іноземні компанії

Якщо платник податку – резидент Дефенс Сіті є контролюючою особою, окремим об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою – 18 відс., є скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 39 прим. 2 Кодексу.

Питання 1: Чи є окремим об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 39 прим. 2 Кодексу, якщо контролюючою особою є платник податку – резидент Дефенс Сіті?

Відповідь: Якщо платник податку – резидент Дефенс Сіті є контролюючою особою, окремим об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, є скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 39 прим. 2 Кодексу.

Питання 2: Чи звільняється від оподаткування податком на прибуток підприємств скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 39 прим. 2 Кодексу, якщо контролюючою особою цієї контрольованої іноземної компанії є платник податку – резидент Дефенс Сіті?

Відповідь: Скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 39 прим. 2 Кодексу, не звільняється від оподаткування податком на прибуток підприємств, якщо контролюючою особою цієї контрольованої іноземної компанії є платник податку – резидент Дефенс Сіті.

Питання 3: Чи встановлено окремий порядок щодо оподаткування податком на прибуток підприємств скоригованого прибутку контрольованої іноземної компанії, визначеного відповідно до статті 39 прим. 2 Кодексу, якщо контролюючою особою цієї контрольованої іноземної компанії є платник податку – резидент Дефенс Сіті?

Відповідь: Якщо контролюючою особою контрольованої іноземної компанії є платник податку – резидент Дефенс Сіті, скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 39 прим. 2 Кодексу, підлягає оподаткуванню в загальному порядку.

III. ЗЕМЕЛЬНИЙ ПОДАТОК

Резиденти Дефенс Сіті (крім платників податку, які одночасно мають статус резидента Дія Сіті) звільняються від сплати земельного податку, починаючи з наступного місяця після надання статусу резидента Дефенс Сіті і до завершення місяця, в якому статус резидента Дефенс Сіті припинено.

Питання 1: На які земельні ділянки поширюється звільнення від сплати земельного податку?

Відповідь: Звільнення від сплати земельного податку поширюється на:

- 1) земельні ділянки, на яких розташовані об'єкти виробничого призначення, що використовуються у господарській діяльності резидентів Дефенс Сіті;
- 2) земельні ділянки, які тимчасово не використовуються у господарській діяльності резидентів Дефенс Сіті протягом періоду релокації і при цьому не передані у користування третім особам.

Питання 2: Якщо статус резидента Дефенс Сіті втрачено, чи зобов'язаний платник податку нарахувати та сплатити податкове зобов'язання із земельного податку та пеню?

Відповідь: У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті платник податку втрачає право на звільнення від сплати земельного податку. Такий платник зобов'язаний до 20 числа наступного місяця після втрати статусу резидента Дефенс Сіті подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію із земельного податку, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання із земельного податку та пеню відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті. При цьому встановлені статтею 102 Кодексу строки давності не застосовуються.

При цьому під час нарахування та сплати резидентами Дефенс Сіті земельного податку положення підпункту 129.9.7 пункту 129.9 статті 129 Кодексу не застосовуються під час нарахування та сплати пені.

Питання 3: Чи необхідно подавати до контролюючого органу окрему заяву для застосування пільги?

Відповідь: Заяву надавати не потрібно. Резидент Дефенс Сіті при поданні податкової декларації з плати за землю зазначає підставу для звільнення – код пільги згідно з Довідником податкових пільг, що є втратами доходів бюджету: 18010598.

Питання 4: Чи поширюється звільнення від земельного податку на земельні ділянки, які використовуються резидентом у господарській діяльності на підставі договору оренди з органом місцевого самоврядування?

Відповідь: Звільнення від земельного податку не може поширюватися на платників орендної плати. Звільнення передбачено виключно для земельного податку.

Платниками земельного податку є власники та землекористувачі земельних ділянок, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування (підпункт 269.1.1 пункту 269.1 статті 269 Кодексу). Відповідно до підпункту 269.1.2 пункту 269.1 статті 269 Кодексу землекористувачі земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди є платниками орендної плати.

Питання 5: Чи поширюється звільнення від земельного податку на земельні ділянки, отримані в користування на підставі договорів оренди з приватними власниками?

Відповідь: Ні, не поширюється. Суб'єкт господарювання, який отримав в користування земельну ділянку згідно з договором оренди, укладеним з приватним власником земельної ділянки, у розумінні статті 269 Кодексу не є платником плати за землю (земельного податку та орендної плати).

Будь-які звільнення та/або пільги, передбачені Кодексом або рішеннями органів місцевого самоврядування, стосуються виключно платників плати за землю.

Питання 6: Якщо земельна ділянка перебуває у власності фізичної особи, ФОП або юридичної особи приватного права та передана в оренду резиденту Дефенс Сіті, чи звільняється такий власник від сплати земельного податку?

Відповідь: Звільнення від сплати земельного податку передбачено Кодексом тільки для резидентів Дефенс Сіті.

Якщо земельна ділянка передана в оренду резиденту Дефенс Сіті, а власник такої земельної ділянки не є резидентом Дефенс Сіті, то на таку земельну ділянку не поширюється норма підпункту 76.2 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX Кодексу.

Питання 7: Які документи є достатніми для підтвердження використання земельної ділянки у господарській діяльності резидента Дефенс Сіті?

Відповідь: Для підтвердження використання земельної ділянки у господарській діяльності резидента Дефенс Сіті необхідно мати:

- правовстановлюючі документи на земельну ділянку;
- документи, що підтверджують право власності на об'єкти нерухомого майна, розташовані та цій земельній ділянці;
- документи, що підтверджують належність об'єктів нерухомості до класу 125 «Промислові та складські будівлі» Класифікатора будівель та споруд.

Господарською діяльністю суб'єктів господарювання, які мають статус резидента Дефенс Сіті, вважається діяльність з виробництва оборонних товарів, визначених в абзаці шостому пункту 6 статті 37 Закону України «Про національну безпеку України» та класифікується у секції С «Переробна промисловість» КВЕД ДК 009:2010 (далі – оборонні товари).

Визначене у пункті 2 Порядку державного фінансування капітального будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1764 (зі змінами), визначення поняття об'єкту виробничого призначення як об'єкту сфери матеріального виробництва (промисловість, сільське господарство, транспорт та зв'язок, будівництво, торгівля, громадське харчування, матеріально-технічне забезпечення та збут), для цілей отримання звільнення від сплати земельного податку поширюється на об'єкти нерухомості, віднесені до класу 125 «Промислові та складські будівлі» Класифікатора будівель та споруд НК 018:2023, які розташовані на таких земельних ділянках.

Разом з цим, дія підпункту 76.2 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX Кодексу поширюється на земельні ділянки, на яких розташовані інженерні споруди, віднесені до класу 242 «Інженерні споруди, не класифіковані раніше» Класифікатора будівель і споруд НК 018:2023 (зокрема, випробувальні полігони, які використовуються при провадженні господарської діяльності з виробництва оборонних товарів), тобто на яких розташовані об'єкти нерухомості, на яких здійснюється діяльність, що є невід'ємною частиною виробництва оборонних товарів.

Тобто умовою для отримання звільнення від сплати земельного податку, передбаченого підпунктом 76.2 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX Кодексу, є використання резидентами Дефенс Сіті земельних ділянок, що перебувають у їх власності або на праві постійного користування, у провадженні господарської діяльності, класифікованої у секції С «Переробна промисловість» КВЕД ДК 009:2010, з виробництва оборонних товарів на об'єктах виробничого призначення, що розташовані на таких земельних ділянках.

IV. ПОДАТОК НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Резиденти Дефенс Сіті (крім платників податку, які одночасно мають статус резидента Дія Сіті) звільняються від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, починаючи з наступного місяця після надання статусу резидента Дефенс Сіті і до завершення місяця, в якому статус резидента Дефенс Сіті припинено.

Питання 1: На які об'єкти та будівлі поширюється звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки?

Відповідь: Звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, поширюється на:

1) об'єкти нерухомості, розташовані на території обраного для релокації населеного пункту, за умови що такі об'єкти нерухомості не здаються в оренду, лізинг, позичку (крім працівників резидента Дефенс Сіті) та використовуються у господарській діяльності резидентів Дефенс Сіті та/або для проживання їх працівників;

2) будівлі промисловості, віднесені до класу «Промислові та складські будівлі» (код 125) Класифікатора будівель і споруд НК 018:2023, які на період релокації резидентів Дефенс Сіті не використовуються за призначенням у їхній господарській діяльності та не здаються в оренду, лізинг, позичку.

Питання 2: Якщо статус резидента Дефенс Сіті втрачено, чи зобов'язаний платник податку нарахувати та сплатити податкове зобов'язання із податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та пеню?

Відповідь: У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті платник податку втрачає право на звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Такий платник податку зобов'язаний до 20 числа наступного місяця після втрати статусу резидента Дефенс Сіті подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та пеню відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті. При цьому встановлені статтею 102 Кодексу строки давності не застосовуються.

При цьому під час нарахування та сплати резидентами Дефенс Сіті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки положення підпункту 129.9.7 пункту 129.9 статті 129 Кодексу не застосовуються під час нарахування та сплати пені.

Питання 3: Чи необхідно подавати до контролюючого органу окрему заяву для застосування пільги?

Відповідь: Заяву надавати не потрібно. Резидент Дефенс Сіті при поданні податкової декларації з плати за землю зазначає підставу для звільнення – код пільги згідно з Довідником податкових пільг, що є втратами доходів бюджету: 18010405.

Питання 4: Які документи є достатніми для підтвердження використання об'єкта нерухомості у господарській діяльності резидента Дефенс Сіті?

Відповідь: Резиденту Дефенс Сіті необхідно мати:

- документи, що підтверджують право власності на об'єкти нерухомого майна;
- документи, що підтверджують належність об'єктів нерухомості до класу 125 «Промислові та складські будівлі» Класифікатора будівель та споруд.

Відповідно до підпункту 76.3 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX Кодексу звільнення від сплати податку на нерухоме майно поширюється на:

1) об'єкти нерухомості, розташовані на території обраного для релокації населеного пункту, за умови що такі об'єкти нерухомості не здаються в оренду, лізинг, позичку (крім працівників резидента) та використовуються у господарській діяльності резидентів Дефенс Сіті та/або для проживання їх працівників;

2) будівлі промисловості, віднесені до класу «Промислові та складські будівлі» (код 125) Класифікатора будівель і споруд НК 018:2023, які на період релокації резидента Дефенс Сіті не використовуються за призначенням у їхній господарській діяльності та не здаються в оренду, лізинг, позичку.

Отже, платник податку на нерухоме майно, який має статус резидента Дефенс Сіті, керується нормами пункту 1 підпункту 76.3 пункту 76 підрозділу 10 розділу XX Кодексу щодо звільнення від сплати Податку на нерухомість за одночасної наявності наступних умов:

- об'єкти нерухомості розташовані на території населеного пункту, обраного для релокації, належать резиденту Дефенс Сіті на праві власності;
- об'єкти нерухомості використовуються у господарській діяльності з виробництва оборонних товарів та/або для проживання працівників резидента Дефенс Сіті;
- об'єкти нерухомості не здаються в оренду, лізинг, позичку (крім працівників Резидента).

Водночас зазначаємо, що об'єкти нерухомості, які розташовані на території населеного пункту, обраного для релокації, та належать резиденту Дефенс Сіті на праві власності, але не використовуються резидентом Дефенс Сіті безпосередньо у господарській діяльності з виробництва оборонних товарів, підлягають оподаткуванню податком на нерухоме майно на загальних підставах.

Питання 5: Чи вважаються такими, що використовуються у господарській діяльності резидента Дефенс Сіті, об'єкти нерухомості, які забезпечують виробництво опосередковано (енергозабезпечення, охорона, логістика, випробування, НДДКР)?

Відповідь: Діяльністю резидента Дефенс Сіті з енергозабезпечення, охорони, логістики не може вважатися діяльністю з виробництва оборонних товарів, оскільки не класифікується у секції С «Переробна промисловість» КВЕД ДК 009:2010.

Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи та випробування, які безпосередньо пов'язані з виробництвом оборонних товарів і є необхідними для доведення таких товарів до стану придатного для використання за цільовим призначенням та прийняттям замовником, являються складовою частиною виробничого процесу оборонних товарів.

V. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Резиденти Дефенс Сіті (крім платників податку, які одночасно мають статус резидента Дія Сіті) звільняються від сплати екологічного податку, починаючи з наступного податкового (звітного) періоду після надання статусу резидента Дефенс Сіті і до завершення податкового (звітного) періоду, в якому статус резидента Дефенс Сіті припинено.

Питання: Якщо статус резидента Дефенс Сіті втрачено, чи зобов'язаний платник податку нарахувати та сплатити податкове зобов'язання із екологічного податку та пеню?

Відповідь: У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті платник податку втрачає право на звільнення від сплати екологічного податку. Такий платник податку зобов'язаний протягом 30 календарних днів після прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію з екологічного податку, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з екологічного податку та пеню відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті. При цьому встановлені статтею 102 цього Кодексу строки давності не застосовуються.

При цьому під час нарахування та сплати резидентами Дефенс Сіті екологічного податку положення підпункту 129.9.7 пункту 129.9 статті 129 Кодексу не застосовуються під час нарахування та сплати пені.

VI. ПІДТВЕРДЖЕННЯ ВІДСУТНОСТІ ПОДАТКОВОГО БОРГУ З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ СТАТУСУ РЕЗИДЕНТА ДЕФЕНС СІТІ

Питання: Яким чином підтверджується відсутність податкового боргу та/або заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сукупний обсяг яких становить більше 10 мінімальних заробітних плат (виходячи з розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного календарного року)?

Відповідь: Законом № 2469 визначено вимоги до резидента Дефенс Сіті. Так, згідно з пунктом 3 частини сьомої статті 37 Закону № 2469 не може бути резидентом Дефенс Сіті юридична особа, яка, зокрема, має податковий борг та/або заборгованість із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сукупний обсяг яких становить більше 10 мінімальних заробітних плат (виходячи з розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного календарного року).

Слід зазначити, що мінімальна заробітна плата встановлюється щорічно Законом України про державний бюджет на відповідний рік, тому граничний поріг суми заборгованості (податкового боргу і заборгованості зі сплати єдиного внеску) може відрізнятись у різні роки резидентства Дефенс Сіті.

Приклад: З 01.01.2025 розмір мінімальної заробітної плати становить 8 000 гривень (прим. 3). Отже 10 мінімальних заробітних плат на 01.01.2025 дорівнює 80 000 гривень.

Відповідно до частини восьмої статті 37 Закону № 2469 резиденти Дефенс Сіті зобов'язані забезпечувати відсутність обставин, передбачених частиною сьомою цієї статті, та відповідність вимогам, визначеним цією статтею, у тому числі щодо частки кваліфікованого доходу, протягом усього строку резидентства.

Таким чином, кандидат у резиденти Дефенс Сіті та резидент Дефенс Сіті повинні забезпечити відсутність податкового боргу та заборгованості зі сплати єдиного внеску, сукупний обсяг яких становить більше 10 мінімальних заробітних плат, як перед набуттям статусу резидента, так і протягом всього періоду резидентства.

Отримати інформацію про наявність/відсутність податкового боргу та заборгованості зі сплати єдиного внеску можна, отримавши витяг з інформаційної системи органів ДПС (далі – ІКС ДПС) щодо стану розрахунків платника з бюджетами та цільовими фондами (далі – Витяг).

Для отримання зазначеного витягу платник податків – юридична особа створює «Запит про отримання витягу щодо стану розрахунків з бюджетами та сплати єдиного внеску за даними органів ДПС» за формою «J1300207» в приватній частині Електронного кабінету у пункті меню «Заяви, запити для отримання інформації».

За результатом обробки запиту в ІКС ДПС формується Витяг, який доступний платнику податків в режимі «Вхідні документи» меню «Вхідні/вихідні документи» приватної частини Електронного кабінету.

Слід зазначити, що відповідно до пункту 1 частини четвертої статті 39 Закону № 2469 невідповідність резидента Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 Закону № 2469, що встановлено Міністерством оборони України під час розгляду звіту про відповідність, є підставою для прийняття Міністерством оборони України рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті.

[3] Стаття 8 Закону України від 19 листопада 2024 року № 4059-IX «Про Державний бюджет України на 2025 рік»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text>